

Nemocnice Na Homolce, Roentgenova 2, 150 30 Praha 5
<http://www.homolka.cz>

Miniinvazivní metoda náhrady srdeční chlopně (TAVI) pomáhá českým pacientům již 15 let

Praha, 29. září 2023 – Světový den srdce připomíná význam jednoho z nejdůležitějších orgánů v těle a současně upozorňuje i na jeho neduhy. Mezi ně se řadí také aortální stenóza (zúžení aortální chlopně), nejčastěji operovaná srdeční vada. Kromě velké chirurgické operace, jež probíhá na otevřeném srdci a vyžaduje celkovou anestezii, mimotělní oběh i dlouhou dobu rekonvalescence, se u zejména starších pacientů s degenerativní aortální stenózou stalo první volbou provedení miniinvazivního zákroku metodou TAVI. Jde o katetrizační náhradu aortální chlopně, metodu, která letos slaví 15 let od první operace v Česku. Zákrok je bezpečný, šetrný, vhodný i pro lidi, kteří nemohou podstoupit celkovou anestezii, a umožňuje, aby pacient po pár dnech v nemocnici odešel domů a vrátil se v podstatě okamžitě do běžného života.

Jaké onemocnění lze metodou TAVI řešit

Aortální stenóza je vadou, při které se aortální chlopeň zúží natolik, že jí nemůže volně proudit krev. Srdce tak musí pracovat mnohem rychleji a přetěžuje se. Onemocnění se projevuje dušností, bolestí na hrudi, velkou únavou, při velké námaze může dojít až ke ztrátě vědomí. Aortální stenóza obvykle postihuje pacienty nad 70 let, u lidí starších 75 let se vyskytuje až u 5 % z nich. „V případě neléčení je prognóza nemoci srovnatelná s některými nádorovými onemocněními – až polovina pacientů s aortální stenózou a srdečním selháním má přežívání kratší než dva roky. Problém je proto potřeba řešit bez odkladu. Při včasném zachycení zákrok prodlouží pacientům život o mnoho let, a současně ho zkvalitní, protože se mohou opět věnovat aktivitám, které mají rádi, sportu, zahrádkaření, vnoučatům,“ říká doc. MUDr. Martin Mates, CSc., vedoucí lékař intervenční kardiologie Nemocnice Na Homolce.

Velká operace jako strašák

Pacientům mnohdy v řešení zdravotních problémů brání strach z velké srdeční operace. Při chirurgickém zákroku na otevřeném hrudníku je původní chlopeň vyjmuta z těla a nahrazena chlopní novou (jedná se tedy o výměnu). Operace probíhá v celkové anestezii a obvykle vyžaduje desetidenní hospitalizaci následovanou několikaměsíční rekonvalescencí. Tak velký zákrok navíc není vhodný pro každého. „Chirurgická operace je u některých pacientů spojená s vyšším rizikem komplikací, u některých pak není možná vůbec. Zvláště u starších pacientů představuje velký zásah, proto jsou právě lidé nad 60 let tou hlavní skupinou nemocných, u kterých se náhrada aortální chlopně provádí,“ vysvětluje kardiolog doc. MUDr. Martin Mates, CSc.

Jak vypadá „náhrada“ chlopně?

Implantace chlopně metodou TAVI je naopak oproti velké operaci velmi šetrná. Obvykle se provádí v sedaci či lokální anestezii, nemocný tedy nemusí podstupovat celkovou anestezii. Do těla pacienta se vstupuje v tříšle, stačí k tomu jen malý vpich. Pomocí katetru se nová chlopeň zavede skrze tepnu na své místo, kde ihned převezme funkci původní chlopně. Nejedná se tedy o výměnu, ale o „náhradu“. Výhodou je, že se pacientům obvykle uleví bezprostředně po zákroku, lépe se jim dýchá a mají více energie. Pokud je vše v pořádku, mohou po několika dnech domů, vrací se k běžným činnostem a nevypadnou tak ze svého rytmu.

Existuje ideální pacient, pro kterého je vhodný zákrok TAVI?

Obvykle se jedná o muže či ženu nad 70 let, které trápí aortální stenóza. Ta se častěji vyskytuje u žen než u mužů. Poškození chlopně ale může trápit i mladší ročníky, například po radiologické léčbě a podobně. Metoda TAVI je vhodná i pro ty pacienty, kteří v minulosti chirurgickou operací aortální chlopně podstoupili, ale nová chlopeň zdegenerovala, nebo pro ty, kteří z nějakého důvodu nemohou podstoupit celkovou anestezii. Překážkou není ani vyšší věk – pokud je pacient celkově v dobré kondici a život mu ztěžuje právě aortální stenóza, zákrok může významně prodloužit délku, ale také kvalitu dalšího života.

Podle posledních statistických údajů bylo v ČR u pacientů starších 75 let provedeno více výkonů TAVI než kardiologických náhrad aortální chlopně.

Cesta pacienta

- Pacienta za praktickým lékařem obvykle vedou počáteční obtíže (dušnost, stavy na omdlení, únava, bolesti na hrudi) a klinický nález (srdeční šelest)
- Po absolvování úvodních vyšetření (EKG, ultrazvuk srdce) a potvrzení, že se jedná o významně nemocnou aortální chlopeň, se pacienta ujme ambulantní kardiolog a navrhne další postup, případně pacienta odešle do kardiocentra
- Ve specializovaných centrech se pacient setká s koordinátorem TAVI, který zajistí termín komplexního vyšetření. Vyšetření většinou trvá 2–3 dny a nemocný je obvykle absolvuje všechna na jednom místě.
- Když je hotovo, výsledky posoudí indikační komise (tzv. Heart Team) a rozhodne o vhodnosti zákroku. Následně je naplánován termín, obvykle do 1-2 měsíců, zákrok lze provést i akutně.
- Pacient nastoupí do nemocnice jeden den před plánovanou operací, druhý den proběhne zákrok a třetí den může již pobývat na standardním pokoji. Pokud je vše v pořádku, další den míří domů.
- Dlouhodobě zůstává pacient v péči kardiologa, dochází na běžné kontroly.
- Zákrok TAVI je možné podstoupit ve 14 specializovaných centrech po celé České republice. Všechna střediska najdete například na www.tavi.cz, kde je uvedena i celá řada informací jak pro pacienty tak i jejich rodiny, včetně kontaktních informací. Zákrok je plně hrazený pojišťovnou.

Celou cestu pacienta – od počátečních obtíží až po zákrok metodou TAVI – si můžete pustit v animovaném videu: <https://tavi.cz/#cesta-pacienta>

Kontakt na tiskovou mluvčí Nemocnice Na Homolce:

Mgr. Martina Dostálová

tel.: +420 257 273 056

mobil: +420 724 083 906

e-mail: martina.dostalova@homolka.cz